

LIGJ
Nr. 6/2017

PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA
NË LIGJIN NR. 7746, DATË 28.7.1993, “PËR
HIDROKARBURET (KËRKIMI DHE
PRODHIMI)”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 7746, datë 28.7.1993, “Për hidrokarburet (kërkimi dhe prodhimi)”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Neni 1

Neni 2 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 2

Përkufizime

1. “Albpetrol” është një shoqëri tregtare, që zotëron të drejta kërkimi, prodhimi dhe tregtimi të hidrokarbureve në Shqipëri.

2. “E drejta e ofertës së parë” është e drejta e shoqërisë “Albpetrol” për të vazhduar operacionet hidrokarbure në zonat ku veprojnë shoqëritë e treta, me të cilat shoqëria “Albpetrol” ka lidhur marrëveshje hidrokarbure. Nëse në këto zona marrëveshjet përfundojnë përpara afatit të parashikuar në këto të fundit, termat dhe kushtet e këtyre marrëveshjeve hidrokarbure mbeten të pandryshuara.

3. “Gaz natyror” është gazi metan, përfshirë gazin shoqërues, si dhe të gjitha hidrokarburet që janë në gjendje të gaztë, në kushte atmosferike normale, i cili përfshin edhe GNL-në, biogazin ose lloje të tjera gazi, që transmetohen dhe shpërndahen në sistemin e tubacioneve.

4. “Hidrokarbure” janë naftë bruto dhe/ose gaz natyror, si dhe ato substanca që prodhohen bashkë me to.

5. “Kërkim” është kërkimi për hidrokarbure me mjete gjeologjike, gjeofizike e të tjera dhe që përfshin shpimin e puseve të kërkimit dhe të vlerësimit.

6. “Kontraktor” është çdo person apo persona, me të cilët ministria hyn në marrëveshje hidrokarburesh dhe që mund të përfshijë edhe Albpetrolin apo çdo agjenci tjetër shtetërore.

7. “Kosto hidrokarbure” janë kostot dhe shpenzimet e kryera nga kontraktori, në lidhje me kryerjen e operacioneve hidrokarbure, siç përcaktohen në marrëveshje hidrokarbure.

8. “Licencë marrëveshje” është dhënia e autorizimit nga ministria për “Albpetrol” sh.a., sipas termave dhe kushteve të përcaktuara në të, për të kërkuar, zhvilluar e prodhuar hidrokarbure në zonën e kontratës, përfshirë mundësinë e dhënies së të drejtës nga ministria për “Albpetrol” sh.a., për të transferuar dhe kaluar të gjitha ose ndonjë pjesë të të drejtave, titullimit dhe të interesit të tij një personi juridik, vendas apo të huaj, ose institucionit ndërkombëtar financiar, me të cilin ai dëshiron të bashkëpunojë, për qëllimet e përmendura në “Marrëveshjen Albpetrol”.

9. “Marrëveshja Albpetrol” është marrëveshja e lidhur më 26 korrik 1993, ndërmjet Ministrisë së Industrisë, Burimeve Minerare dhe Energjetike dhe Albpetrolit, Bashkësisë Ekonomike të Naftës dhe Gazit, me të gjitha ndryshimet e saj dhe që do të vazhdojë të mbajë karakteristikat e një marrëveshjeje hidrokarbure të llojit të veçantë.

10. “Marrëveshje hidrokarburesh” është një marrëveshje e lidhur nga ministria, në përputhje me pikën 1, të nenit 5, të këtij ligji, që autorizon kontraktorin të kryejë operacione në zonën e kontratës dhe mund të marrë formën e një “Marrëveshjeje me ndarje prodhimi” ose ndonjë formë tjetër, të rënë dakord ndërmjet ministrisë dhe kontraktorit, e cila nuk është në kundërshtim me këtë ligj.

11. “Marrëveshje me ndarje prodhimi” është një marrëveshje hidrokarbure, e cila parashikon ndarjen ndërmjet shtetit dhe kontraktorit të sasisë së hidrokarbureve të mbetura, pas pagimit të rentës minerare, sipas legjislacionit fiskal në fuqi, dhe mbulimit të kostove hidrokarbure nga hidrokarburet e prodhuara në zonën e kontratës, sikurse përcaktohet në marrëveshjen hidrokarbure.

12. “Ministri” është ministri përgjegjës për veprimtarinë hidrokarbure.

13. “Ministria” është ministria përgjegjëse për veprimtarinë hidrokarbure.

14. “Naftë bruto” janë naftë, asfalte, ozokerite dhe të gjitha llojet e hidrokarbureve e bitumeve, të ngurta dhe të lëngëta, në gjendjen e tyre natyrore ose të fituara nga gazi natyror nëpërmjet kondensimit apo nxjerrjes, por që nuk përfshin qymyrguri apo ndonjë substancë tjetër që mund të nxirret nga qymyrguri.

15. “Operacione hidrokarbure” janë të gjitha ose çdo operacion që lidhet me kërkimin, vlerësimin e një zbulimi, zhvillimin, nxjerrjen, prodhimin, ndarjen e trajtimin, grumbullimin, transportimin dhe shitjen ose disponimin e hidrokarbureve deri në pikën e eksportit ose në një pikë livrimi në Shqipëri, për të cilën është rënë dakord, ose në pikën e hyrjes në një rafineri dhe përfshin operacionet e përpunimit të gazit natyror, por nuk përfshin operacionet e përpunimit të hidrokarbureve.

16. “Periudhë kërkimi” është periudha gjatë së cilës në një zonë të caktuar, në kuadër të marrëveshjeve hidrokarbure, realizohen operacione për kërkimin e hidrokarbureve.

17. “Periudhë vlerësimi” është periudha gjatë së cilës kryhen punime të domosdoshme për të përcaktuar nëse një zbulim ekzistues është zbulim komercial. Në rast të një zbulimi komercial, kjo periudhë zgjat deri në fillimin e periudhës së zhvillimit dhe të prodhimit.

18. “Person” është një person juridik.

19. “Plan zhvillimi” është një plan për zhvillimin dhe prodhimin e hidrokarbureve të zbuluara në një zonë kontrate, i përgatitur në përputhje me kërkesat e nenit 6, të këtij ligji, dhe me dispozitat përkatëse të marrëveshjes së hidrokarbureve për këtë zonë kontrate.

20. “Plani i vlerësimit të një zbulimi” është një plan për përcaktimin e parametrave të hidrokarbureve dhe të rezervuarit të zbuluar, i përgatitur në përputhje me kërkesat e nenit 6, të këtij ligji, dhe me dispozitat përkatëse të marrëveshjes së hidrokarbureve për këtë zonë kontrate.

21. “Prodhim” është procesi i nxjerrjes në sipërfaqe të hidrokarbureve, nëpërmjet rrjedhjes natyrale ose nëpërmjet regjimeve artificiale të shfrytëzimit të pusit.

22. “Pus kërkimi” është çdo pus i shpuar, me qëllim vërtetimin e ekzistencës, të vendndodhjes dhe të formës së rezervuarit hidrokarbur, të sasisë dhe të cilësisë së hidrokarbureve, si dhe kushteve të prodhimit.

23. “Pus vlerësimi” është çdo pus i shpuar brenda zonës së vlerësimit, që pason një zbulim, me qëllim marrjen e informacioneve të mëtejshme për përcaktimin e parametrave të rezervuarit dhe të sasisë e cilësisë së hidrokarbureve të zbuluara.

24. “Rentë minerare” është taksa që paguhet për mineralet që nxirren nga mbitoka e nëntoka e territorit të Republikës së Shqipërisë dhe nënprodukteve të prodhuara nga këto minerale.

25. “Rezerva” është sasia e hidrokarbureve që ka qenë zbuluar dhe që mund të nxirret në mënyrë të leverdishme me teknologjinë ekzistuese, në rrethanat dhe në kushtet ekonomike.

26. “Rezervuar” është një grumbullim natyror hidrokarburesh, që mund t’i japë ato në kushte të caktuara dhe që, zakonisht, karakterizohet nga një sistem hidrodinamik, i vendosur brenda kufijve të një strukture.

27. “Standardet dhe praktikrat më të mira ndërkombëtare në industrinë e hidrokarbureve” janë praktikrat dhe procedurat e përdorura ndërkombëtarisht nga operatorët, sipas rrethanave dhe kushteve të njëjta të këtyre operacioneve në industrinë e naftës, brenda zonës së marrëveshjes hidrokarbure, me qëllim që:

i) të ruajnë hidrokarburet, duke rritur prodhimin në mënyrë të qëndrueshme teknike dhe ekonomike, me një kontroll korrespondues të zvogëlimit të rezervave dhe të minimizimit të humbjeve në sipërfaqe;

ii) të promovojnë ruajtjen operacionale dhe parandalimin e aksidenteve;

iii) të ruajnë ambientin, duke synuar shmangien e impakteve të operacioneve hidrokarbure në të.

28. “Vlerësim i një zbulimi” janë të gjitha punimet e kryera nga kontraktori, në rastin e zbulimit të hidrokarbureve, me qëllim përcaktimin e përhapjes vertikale e horizontale të rezervuarit apo rezervuarëve naftë-gazmbajtës, që ka lidhje me këtë zbulim, parametrave të tij, si dhe llojin e karakteristikat e fluideve që ndodhen në të, me qëllim llogaritjen e rezervave të nxjerrshme, si dhe aktivitetet që lidhen me to, përfshirë edhe përcaktimin e leverdisë ekonomike të shfrytëzimit të tij.

29. “Zbulim” është një zbulim i hidrokarbureve, i hasur në pusin e parë të shpuar në një strukturë, e cila nuk ishte e njohur përpara shpimit, që mund të

nixirret në sipërfaqe me një debit të matshëm nga njësi matëse konvencionale të testimit të industrisë së hidrokarbureve.

30. “Zbulim tregtar” është zbulimi i një grumbullimi hidrokarburesh, i cili, në kohën kur vlerësohet, mund të shfrytëzohet ekonomikisht, në përputhje me një marrëveshje hidrokarbure.

31. “Zonë kontrate” është zona, e shtrirë dhe e kufizuar, përkatësisht, në aksin vertikal dhe akset horizontale, brenda së cilës kontraktori autorizohet të kërkojë, të zhvillojë e të prodhojë hidrokarbure, sipas një marrëveshjeje hidrokarburesh.

32. “Zonë vlerësimi” është zona e përcaktuar nga kontraktori, brenda së cilës besohet se shtrihet struktura e zbuluar, e cila kërkohet të vlerësohet.

33. “Zonë zbulimi” janë një zonë ose zonat, të përcaktuara nga kontraktori, të cilat i njoftohen me shkrim ministrisë, e shoqëruar me një hartë që tregon vendosjen e kufijve të një zone që përbën një pjesë ose të gjithë zonën e kontratës, ku kontraktori beson se përfshihet një apo më shumë zbulime. Me përcaktimin e saj, një zonë zbulimi do të shtrihet në të gjitha thellësitë brenda kufijve të saj anësorë, sikurse do të përcaktohet në një marrëveshje të përbashkët të kontraktorit dhe ministrisë apo të autorizuarit të tij.

34. “Zonë zhvillimi dhe prodhimi” janë zona ose zonat e përcaktuara prej kontraktorit, në çdo rast, përpara përfundimit të periudhës së kërkim-vlerësimit, për të cilën kontraktori njofton me shkrim ministrinë, kur ka bërë një zbulim, e shoqëruar me një hartë që përshkruan një zonë, e cila përfshin të gjithë ose një pjesë të zonës së zbulimit, që kontraktori beson se përmban zbulimin tregtar. Me përcaktimin e saj, zona e zhvillimit dhe e prodhimit do të shtrihet disa metra poshtë kontaktit naftë-ujë, në të gjitha thellësitë brenda kufijve të saj anësorë, sikurse do të përcaktohet në një marrëveshje të përbashkët të kontraktorit dhe ministrisë apo të autorizuarit të tij, me miratimin e planit/programit të zhvillimit për zonën e zhvillimit dhe të prodhimit. Zonë zhvillimi dhe prodhimi, në vendburimet ekzistuese, është sipërfaqja, sikurse përcaktohet në planin e zhvillimit ose në një plan zhvillimi të rishikuar, e përcaktuar si e tillë nga kontraktori dhe në të cilën do të zhvillohen operacione hidrokarbure gjatë periudhës së zhvillimit e të prodhimit.

35. “Zhvillim” është ndërtimi dhe instalimi i pajisjeve për prodhimin e hidrokarbureve dhe

shpimi i puseve të shfrytëzimit, në zbatim të marrëveshjes hidrokarbure përkatëse dhe në përputhje me një plan zhvillimi të miratuar.”.

Neni 2

Në nenin 5 bëhen këto ndryshime:

1. Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Ministria lidh marrëveshje hidrokarbure apo autorizon Albpetrolin, nëpërmjet një licence për lidhjen e një marrëveshjeje hidrokarbure, me një person, në qoftë se vlerëson se personi ka burimet financiare dhe kompetencën teknike të kërkuar për të përmbushur detyrimet e kontraktorit nën marrëveshjen hidrokarbure.

Ministria, për shkak të sigurisë kombëtare, mund të refuzojë lidhjen apo transferimin e kuotave të marrëveshjes hidrokarbure.

Procedurat për lidhjen e marrëveshjeve hidrokarbure për kërkimin, zhvillimin dhe prodhimin e hidrokarbureve bëhen me:

a) iniciativë të ministrisë, nëpërmjet një njoftimi për të ftuar subjektet e interesuara për pjesëmarrje me anën e aplikimeve;

b) njoftim të ministrisë për të ftuar subjekte të tjera për aplikime, pas dorëzimit të kërkesës nga një subjekt për një bllok/blloqe apo vendburim/e të caktuar/a.”.

2. Në pikën 3, shkronja “a”, nën-pika 1, ndryshohet si më poshtë:

“1. Të drejtën ekskluzive për të kryer kërkimin brenda zonës së kontratës, për një periudhë jo më shumë se 5 vjet, përveçse kur kontraktori jep argumente bindëse për ministrinë se ekzistojnë kushte specifike, të cilat kërkojnë një periudhë më të gjatë. Në këtë rast, kontraktorit mund t’i jepet një periudhë jo më shumë se 7 vjet gjithsej. Periudha e kërkimit zgjatet me periudhën e kohës së nevojshme për të lejuar përfundimin e shpimit apo të testimit të një pusi.

Kur kontraktori bën një zbulim, me qëllim vlerësimin e tij, mund të kërkojë në ministri zgjatjen e periudhës së kërkimit deri në 3 vjet, në përputhje me planin e vlerësimit të zbulimit.”.

3. Në pikën 3, shkronja “a”, në fund të nënpikës 2 shtohen fjalët “por, në çdo rast, jo më shumë se 5 vjet”.

4. Në pikën 3, shkronja “d”, ndryshohet si më poshtë:

“d) Një marrëveshje hidrokarbure mund të përmbajë klauzola lidhur me stabilitetin e regjimit fiskal, sipas kushteve të mëposhtme:

1) Këto klauzola, sipas rastit, nuk mund të tejkalojnë një afat prej 12 vitesh, nga data e fillimit të prodhimit.

2) Përjashtohen nga regjimi i stabilitetit ligjet dhe rregulloret që lidhen me sigurinë kombëtare, marrëdhëniet e punës, mbrojtjen e natyrës dhe të mjedisit, mbrojtjen e shëndetit të njeriut, traktatet ndërkombëtare, në të cilat është anëtare Republika e Shqipërisë.

3) Klauzola e stabilitetit të regjimit fiskal, sipas këtij ligji, nuk ndikon në llogaritjen dhe pagimin e detyrimeve tatimore të aplikueshme nga kontraktorët, sipas legjislacionit tatimor në fuqi.”

Neni 3

Në nenin 6, pas shkronjës “b” shtohet shkronja “b/1” me këtë përmbajtje:

“b/1) për të përgatitur dhe për të paraqitur në ministri për miratim planin e vlerësimit të zbulimit.”

Neni 4

Në nenin 8, pika 2, fjalët “Vetëm në qoftë se nuk është paraqitur ndryshe në lejen e vlerësimit, kjo leje”, zëvendësohen me fjalët “Përveç sa parashikohet në pikën 1, të këtij neni, leja e vlerësimit:”.

Neni 5

Neni 10 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 10

Marrëdhëniet e pronësisë

1. Në rast se për zbatimin e një marrëveshjeje hidrokarbure është nevojta e përdorimit të pasurisë së paluajtshme, në pronësi private, marrëdhëniet e pronësisë që shoqërojnë një pasuri të tillë duhet të zgjidhen sipas legjislacionit në fuqi, në mënyrë që të mos pengohet realizimi i marrëveshjes gjatë periudhës kontraktore.

2. Nëse Republika e Shqipërisë është pronare e pasurisë së paluajtshme, të përfshirë në zonën e një marrëveshjeje hidrokarbure, që konsiderohet e nevojshme për realizimin e marrëveshjes hidrokarbure, atëherë palët e kontratës zgjidhin të gjitha marrëdhëniet e pronësisë, në përputhje me

legjislacionin në fuqi, në një mënyrë që të mos pengohet realizimi i projektit gjatë periudhës së kontraktuar.

3. Marrëveshja hidrokarbure përcakton afatet dhe procedurat e dorëzimit ministrisë, nga kontraktori, të objekteve dhe aseteve të krijuara nga zbatimi i marrëveshjeve hidrokarbure.”

Neni 6

Në nenin 12 bëhen këto ndryshime:

1. Në pikën 2, në fund të shkronjës “c” shtohen fjalët “e cila do të nënshkruhet nga administratori i shoqërisë “Albpetrol” sh.a., dhe hyn në fuqi pas miratimit në Këshillin e Ministrave, me propozimin e ministrit”.

2. Në pikën 2, në fund të shkronjës “ç” shtohet fjalia “Tregtimi i gazit natyror bëhet në përputhje me legjislacionin për sektorin e gazit natyror”.

3. Në pikën 3, në fund të paragrafit të dytë shtohet një paragraf i ri me këtë përmbajtje:

“Ndarja e prodhimit, e parashikuar në marrëveshjet hidrokarbure, të lidhura ndërmjet shoqërisë “Albpetrol” sh.a. dhe shoqërive të treta të kërimit dhe prodhimit të naftës e të gazit, kryhet ndërmjet shoqërisë “Albpetrol” sh.a. dhe shoqërisë përkatëse, në respektim të parashikimeve të këtyre marrëveshjeve.”

Neni 7

Pas nenit 13 shtohen nenet 13/1, 13/2, 13/3, 13/4, 13/5 dhe 13/6 me këtë përmbajtje:

“Neni 13/1

Instituti Shkencor i Hidrokarbureve

1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, krijon Institutin Shkencor të Hidrokarbureve, si institucion në varësi të ministrit, dhe përcakton mënyrën e organizimit, të financimit dhe të funksionimit të tij.

2. Instituti Shkencor i Hidrokarbureve është institucion këshillimor për të gjitha problemet shkencore në fushën e hidrokarbureve, me detyrë kryerjen e studimeve, të analizave, të konsulencës dhe të materialeve opONENTE, të monitorimit, në interes të organeve dhe të institucioneve shtetërore gjatë kryerjes së operacioneve hidrokarbure për kërkimin dhe prodhimin e hidrokarbureve në territorin shqiptar, si dhe në sektorët e përpunimit, transportimit, depozitimit e tregtimit të lëndëve e produkteve hidrokarbure.

3. Instituti Shkencor i Hidrokarbureve realizon detyra shkencore në zhvillimin e shkencës së gjeologjisë, të gjeofizikës, të teknologjisë së nxjerrjes së naftës, të shpimit të puseve, të inxhinierisë së rezervuarit, si dhe të shkencave të përafërta me to, duke realizuar edhe kualifikimin e personelit të tij, në bashkëpunim me strukturat universitare.

4. Për të realizuar funksionin dhe detyrat e përcaktuara në këtë ligj, Instituti Shkencor i Hidrokarbureve administron dhe përpunon, sipas teknikave e standardeve ndërkombëtare, të dhënat gjeologo-gjeofizike, teknike, ekonomike, duke realizuar ekskluzivitetin e pronësisë së shtetit mbi të dhënat që lidhen me veprimtaritë e kërkimit dhe të prodhimit të hidrokarbureve në Shqipëri, ato historike dhe të krijuara rishtas në sektorin e hidrokarbureve.

Neni 13/2

Agjencia Shtetërore përgjegjëse për Hidrokarburet

1. Agjencia Shtetërore përgjegjëse për Hidrokarburet varet nga ministria që mbulon sektorin e hidrokarbureve dhe ka këto kompetenca:

a) zbaton politikën e Qeverisë në fushën e hidrokarbureve;

b) merr pjesë në negocimin e marrëveshjeve hidrokarbure me persona, vendas e të huaj, në përputhje me përcaktimet në rregulloren përkatëse;

c) përgatit dokumentacionin dhe praktikën e nevojshme për dhënien e lejeve, të licencave, të autorizimeve, në përputhje me këtë ligj, të cilat mundësojnë hyrjen në marrëveshjet hidrokarbure dhe kryerjen e operacioneve hidrokarbure, sipas marrëveshjeve të lidhura;

ç) mbikëqyr veprimtarinë hidrokarbure dhe ndjek zbatimin e marrëveshjeve të lidhura hidrokarbure.

2. Agjencia bashkëpunon me Institutin Shkencor të Hidrokarbureve për të gjitha problemet shkencore në fushën e hidrokarbureve, si dhe për studime, opinionet, konsulencë dhe asistencë teknike.

3. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton mënyrën e organizimit dhe të funksionimit të Agjencisë.

Neni 13/3

1. Të ardhurat e përftuara nga marrëveshjet hidrokarbure, me përjashtim të të ardhurave që krijohen nga pagimi i rentës minerare dhe të detyrimeve të tjera fiskale, shpërndahen në favor të institucioneve të përcaktuara në nenet 13/1 dhe 13/2, të këtij ligji. Shpërndarja e këtyre të ardhurave bëhet nga ministri, pas verifikimit të nevojave të këtyre institucioneve për vitin përkatës financiar.

2. Me qëllim zbatimin e pikës 1, të këtij neni, Agjencia Shtetërore përgjegjëse për Hidrokarburet përcjell pranë ministrit planifikimin e të ardhurave nga marrëveshjet hidrokarbure brenda muajit të parë të çdo viti.

Neni 13/4

Aktiviteti i kërkimit dhe prodhimit të lëndëve hidrokarbure kryhet nga ekspertë të pajisur me certifikatën e lejes profesionale për veprimtarinë studimore-projektuese e zbatuese për kërkimin dhe prodhimin e naftës e të gazit. Ky parashikim nuk zbatohet për ekspertët e huaj, të cilët ushtrojnë aktivitete që nuk kalojnë një periudhë prej 12 muajsh, nga data e hyrjes së ekspertëve në territorin shqiptar.

Neni 13/5

Regjimi fiskal, duke përfshirë, por pa u kufizuar në përqindje, forma, mënyra e ndarjes dhe afatet e pagesës së detyrimeve tatimore përcaktohen sipas legjislacionit tatimor në fuqi.

Neni 13/6

Kudo në ligj, fjalët “standartet e aplikueshme ndërkombëtare” ose të barasvlershme me to zëvendësohen me fjalët “standartet dhe praktikën më të mira ndërkombëtare në industrinë e hidrokarbureve”.

Neni 8

Aktet nënligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda gjashtë muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktin përkatës nënligjorë në zbatim të neneve 13/1, pika 1, dhe 13/2, pika 3, të këtij ligji.

Neni 9

Marrëveshjet hidrokarbure të nënshkuara

Ky ligj nuk zbatohet për marrëveshjet hidrokarbure të nënshkuara dhe ato, për të cilat procesi i negocimit ka filluar para hyrjes së tij në fuqi.

Neni 10

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 2.2.2017

Shpallur me dekretin nr. 10005, datë 15.2.2017, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani